

Eerder gepubliceerd in het Heraldisch Tijdschrift 11 (4): 93.

Nu met kleurenafbeelding.

Sleutelwoorden: Peutinger, ex-libris, wapen

Ex-libris van Koenrad Peutinger (1465-1547)

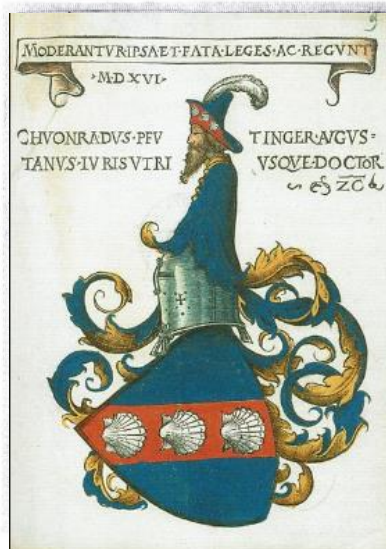
ANTON C. ZEVEN

Hoewel hij geen Nederlander was wil ik toch aandacht geven aan Koenrad Peutinger (1465-1547), de stadssecretaris van Augsburg omdat hij bij Nederlandse cartografen en anderen vanwege de zogenaamde Peutinger kaart of Tabula Peutingeriana bekend is. Deze kaart betreft een middeleeuwse kopie van een Romeinse wereldkaart. Op deze Peutinger kaart worden Romeinse wegen en plaatsen, in ondermeer het huidige Nederland aangegeven.

Peutinger legde een grote 'wetenschappelijk bibliotheek' aan, waarin alle kennis van zijn tijd verzameld was. Na zijn dood is deze bibliotheek geleidelijk aan uiteengevallen. Künest & Záh beschrijven kort deze bibliotheek en beelden de ex-libris van Peutinger in kleur af. De tekst luidt:

MODERANTVR. IPSAE. ET. FATA. LEGES. AC. REGVNT
MDXVI
CHVONRADVS. PEVTINGER. ÆGVS=
TANVS. IVRISVTRIVSQVE. DOCTOR
enkele tekentjes waartussen ZC

De wapenbeschrijving is "van blauw een gouden schuinbalk beladen met zilveren schelpen (metaal op metaal), de schelpen geplaatst in de richting van de balk."
Helmteken: een bruingebarde naar rechts-

gewende uitkomende man met zwarte hoed waarop een witte/zilveren struisvogelveer en op de rand drie zilveren schelpen, en zwarte mantel. Dekkleden blauw en geel/goud gevoerd.

Bron: H.-J. Künest & H. Záh. 2003. Von der Wiedergeburt einer großen Bibliothek. Forschung, das Magazin der Deutschen Forschungsgemeinschaft 2.

